

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

המחלקה ליחסים בינלאומיים
Department of International Relations

ג' בתשרי תשנ"ה
8 בספטמבר 1994
מספרנו: 31-6832

אל: דר' א' סנה, שר הבריאות

הנדון: שיתוף פעולה בין ישראל לירדן - שיחות ב- DEAD SEA SPA
31-28 באוגוסט 1994
סמוכין: מכתבי לדר' א. רובינשטיין מיום 30/8/94, עם העתק אליך

בהמשך למכתבי שבסמוכין, אליו צרפתי את חכנית העבודה עליה חתמנו
איש שיחי הירדני ואנכי, להלן תאור קצר על השיחות עם איש שיחי ועל
האזירה ששררה במקום:

כל משתתף ישראלי קיבל עם הגעתו:

(1) מפה של ירדן והמדינות השכנות.
חלקה של מדינת ישראל כלול במפת ירדן, ועל השטח האחר כתוב פלסטין.

(2) חוברת תיירותית - FACES AND PLACES IN TIME, שבכד האחורי שלה מפה
של מדינות האיזור, ששמה של ישראל לא הופיע בה כלל.

נאמר לי שהערות הישראלים נענו בתשובה שאלו הן מפות ישנות.

המלון בו התקיימו השיחות הביילטרליות והטריילטרליות הינו המלון היחידי
בצד הירדני של ים-המלח.
המבנה מזכיר בית הבראה של קופ"ח משנות ה-40 וה-50.

אנשי צבא במדים מבהיקים ומגוהצים קבלו את פני הבאים בברכת ברוכים
הבאים ובחיוך מאופק.

לכל נושא הועד חדר ישיבות ולכל משלחת היה חדר להתיעצויות ולתדרוך.

חדרי המזכירות היו מצוידיים בכל הנדרש לעבודה מזכירותית סדירה ואפשר
היה בקלות להתקשר טלפונית ובפקס עם המשרדים בארץ.

/2

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

המחלקה ליחסים בינלאומיים
Department of International Relations

-2-

איש שיחי היה DR. MOHAMED RIDA TAWFIQ, מומחה למחלות טרופיות, איש ותיק במשה"ב ומכיר את המערכת והאנשים העובדים בה.

תוך כדי שיחה התברר שהוא דודו של דר' TARAWNEH, שגריר ירדן בווינגטון וראש המשלחת הירדנית לשיחות.

לפני קום המדינה, היה אביו של DR. M. RIDA TAWFIQ, ראש עיריית רבת עמון ונהג לבקר בארץ עם בניו, כולל איש שיחי.

דר' M. RIDA TAWFIQ, היה מסויג בתחילת פגישתנו, אך לאט לאט נפתח ויכולנו לשוחח באורח חופשי וללא מתח על בעיות מקצועיות.

לפני צאתי לירדן הכינותי נייר עבודה שהיווה את הבסיס לדיונים.

מתוך הנושאים שהצענו קיבל דר' M. RIDA TAWFIQ נושאים המשותפים לנו בתחום בריאות הסביבה: הערכות לאסונות טבע ותאונות, הרעלות כימיות, מחלות המועברות ע"י בעלי חיים וזואונוזיס.

ביקש להוסיף את הנושאים:

חילופי מידע בנושא תרופות ששיווקן הופסק, הכשרת כח-אדם במכון לבקורת ותקנים של חומרי רפואה בנושא בדיקות איכות התרופות.

ביקש לבדוק אפשרות סילוק מוקשים מקורי שביתת הנשק.

לדבריו האדמה לחה, גדלים בה עשבי-בר למיניהם המהווים קרקע טובה ליתושים בוגרים. כן, ישנם במקום עכברים המעבירים מחלות. בגין המוקשים אין אפשרות לגשת למקום בכדי להרעיל ולסתום את המחילות.

לשאלתי אם המוקשים הם רק ישראלים, השיב, גם ישראלים וגם ירדנים. הערתי, שלמותר לציין שאי אפשר לסלק את כל המוקשים, אך בקשתי שיעביר לנו בכתב פרטים על מקומות התורפה ועל בעיות הבריאות הכרוכות במקומות אלה.

בנייר העבודה המקורי הצענו הקמת מרכז משותף לבדיקת מי הירדן.

תגובת איש שיחי היתה שאין ירדן משתמשת במי הירדן לשתייה ואף לא להשקיה. חלק גדול ממי הירדן, אמר, הולכים לישראל, ולכן המים מלוחים ועכורים. ירדן משתמשת במי הירמוך לשתייה ולהשקיה.

יש בירדן שר מים ומשרד הבריאות הירדני דואג לבדיקת מקורות המים פעמיים ביום.

/3

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

המחלקה ליחסים בינלאומיים
Department of International Relations

-3-

מכל מקום, גילה ענין בשיגור משתלמים למעבדות לזיהוי מתכות וחומרים כימיים במים.

הצעתנו להקמת תא-לחץ משותף בכדי לטפל בצוללנים שנפגעים, נענתה בשלילה, מאחר ולפי החוק בירדן אסור לצלול עמוק ובלאו הכי אין להם הרבה צוללנים.

אם כי שבוע לפני הפגישה היתה תהודה בעיתונות לעמדת ירדן שלא לשגר רופאים לישראל, הביע איש שיחי ענין רב בחילופי כח-אדם והכשרת כח-אדם ירדני בישראל בתחומי רפואה, בתחומים פרה-רפואיים וכאמור במעבדות הן לבדיקת איכות תרופות ובמעבדות למינהן.

ביקש לכלול בתכנית לש"פ אפשרות חילופי דגמים של דם ורקמות אחרות לבדיקת סיבות הרעלות.

בנייר העבודה הוספנו קטע האומר ששני הצדדים יעודדו צעדים לקראת חתימה על הסכם מסגרת בין ממשלות ותכנית לש"פ בין משרדי הבריאות, בהם יפורטו תנאי העבודה המשותפת.

אם כי ביום הראשון לא ראה איש שיחי צורך בחתימה על נייר עבודה, הסכים בסוף היום השני לחתום על המסמך.

לדבריו, עשינו עבודה רבה במשך יומיים ובקש שלא להפגש שוב ב- 12 בספטמבר 1994.

סוכם שכל אחד מאיתנו ינסה לפתח יותר את הנושאים שהוסכם עליהם, ובפגישתנו הבאה ב- 28-29 בספטמבר, נדון בפרטי ישום התכניות.

הייתי בקשר עם פרופ' רחל גלאון, פרופ' צ'אק גרינבלט ופרופ' דן שפירא במכון קובין, בדבר תכניות בילטרליות בנושא מחלות המועברות ע"י בעלי-חיים וחרקים. דר' י. שמר מכין טיוטת הצעה לתכנית דו-ארצית להערכות לאסונות טבע ותאונות.

באגף הרוקחות ובמכון לביקורת ותקנים ישנה נכונות לש"פ המבוקש.

אתמול טלפן אלי דר' M. RIDA TAWFIQ, מרבת עמון, בכדי לברכני בשנה טובה ואמר שהממונים עליו רואים בחיוב את קידום נייר העבודה, אך ציין שישנם נושאים (גבולות ומים) שעומדים בראש סדר העדיפויות של המשלחת הירדנית.

/4

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

המחלקה ליחסים בינלאומיים
Department of International Relations

-4-

אם כי בעת פגישתנו התלהב איש שיחי מאפשרות פגישה בין שרי הבריאות של ישראל וירדן, בשיחה בטלפון אמר שעקב סדר העדיפויות של ירדן, מוקדם עדיין לדבר על פגישה בין שרי הבריאות. מכל מקום, כבוא העת יהיה צורך לתאם פגישה כזאת באמצעות ראש ממשלת ירדן.

איש שיחי הביא עמו ביום השני לפגישתנו את תמונות ילדיו והסביר שילדיו צעירים היות והוא נישא בגיל מבוגר.

ביום השני, כאמור, היה דר' MOHAMED RIDA TAWFIQ הרבה יותר נינוח, פתוח וגלוי.

כ ב ר כ ה ,

פ. כ. (3)

פנינה הרצוג
סמנכ"ל

העתיקים:

פרופ' מ. שני, מנכ"ל
דר' א. רובינשטיין יועץ רוה"מ, יועץ משפטי-משרד הבטחון, הקריה, ת"א